

ISSN 1731-8408

Kurier

powiatowy

listopad 2004 · Nr 8 (47)

W numerze:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela pomocy finansowej za ośrodków Wspólnej Polityki Rolnej przede wszystkim z trzech tytułów....-więcej w materiale dr Zofii Szalczyk, Dyrektora ARiMR w Poznaniu, na str. 1.

„O tym co trzeba wiedzieć w związku z wyposażeniem gospodarstwa w urządzenia do składowania nawozów naturalnych - w rozmowie z „Gościem Kuriera”, naczelnikiem Wydziału Architektury i Budownictwa, Andrzejem Pieklikiem na str. 1.

„Chcesz dostosować swoje gospodarstwo do standardów Unii Europejskiej? Przeczytaj koniecznie materiały poświęcone Działaniu 6 PROW – str. 3.

Zespół Szkół Ekonomiczno - Usługowych w Ychlinie prowadzi nabór do 2-letniej policealnej szkoły dla dorosłych w zawodzie technik-rolnik – szczegóły na str. 5 w „Komunikatach i Ogłoszeniach”.

„ O tym co przyniesie bogaty w wydarzenia październik... w „Kronice Kuriera” na str. 6-7.

Kolejny przystanek wędrowki szlakiem zażytków, legend i przypowieści po powiecie konińskim, to gmina Skulsk. Zatrzymaj się na str. 8 by poznać jej bogaty dorobek kulturowy.

Goście Kuriera

O pomocy finansowej dla rolnictwa i obszarów wiejskich z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Dr Zofia Szalczyk

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela pomocy finansowej ze środków Wspólnej Polityki Rolnej przede wszystkim z trzech tytułów:

- dopłaty bezpośrednie do gruntów rolnych, plan Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW),
- Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich (SPO).

Podstawową formą pomocy finansowej dla rolnictwa stanowią dopłaty bezpośrednie do gruntów rolnych. W roku 2004 do Biura Powiatowego ARiMR w Koninie wpłynęło 11.489 wniosków. Zadeklarowano 93,6 tys. ha gruntów rolnych do tych płatności, w tym na tzw. jednolitą płatność obszarową 10.900 ha i płatność uzupełniającą 8.742 tys. ha. Szacuje się, że płatności te wyniosą ok. 58 mln zł.

W ramach PROW obecnie finansowane są działania:

- renty strukturalne,
- zalesianie gruntów rolnych,
- rolnictwo ekologiczne.

Wnioski o renty strukturalne złożyło 117 rolników. Spośród nich już 79 otrzymało postanowienia o spełnieniu warunków do przyznania renty strukturalnej. O pomoc dotyczącą zalesienia gruntów rolnych wystąpił 1 rolnik, a z rolnictwa ekologicznego 2 rolników.

Pomoc finansową w ramach PROW obsługują Biura Powiatowe ARiMR.

Od 16 sierpnia rolnicy mogą składać wnioski o pomoc finansową w ramach SPO – Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich. Program przewiduje pomoc finansową dla producentów rolnych w ramach działań:

- inwestycje w gospodarstwach rolnych, ułatwianie startu młodym rolnikom,
- różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów,
- rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem.

Wnioski rolnicy składają do Oddziału Regionalnego w Poznaniu.

Z terenu powiatu konińskiego wpłynęły dotychczas 52 wnioski. O wsparcie finansowe inwestycji w gospodarstwach rolnych wystąpiło 18 rolników. Rolnicy planują przede wszystkim zakup maszyn i urządzeń rolniczych np.: ciągniki, opryskiwacze, kosiarki. W powiecie konińskim wystąpiło 31 młodych rolników o to wsparcie. Środki te beneficjenci mogą wykorzystywać na dowolny cel.

Złożono także dwa wnioski na różnicowanie działalności w gospodarstwie rolnym tj. na inwestycje dotyczącą produkcji materiałów energetycznych (brykietu) i budowę stajni dla koni dla prowadzenia rekreacyjnej jazdy konnej.

Z zakresu infrastruktury technicznej jeden z rolników planuje modernizację drogi dojazdowej i budowę placu manewrowego w gospodarstwie.

W ramach programu SAPARD z powiatu konińskiego podpisano 212 umów na kwotę pomocy 48,1 mln złotych. Umowy z tego programu przewidują pomoc dla przetwórstwa rolnego: sektora mleczarskiego (2,7 mln zł.), sektora mięsnego (2,1 mln zł), przetwórstwa owoców i warzyw (1,6 mln zł).

Pomoc z SAPARD-u dla konińskich rolników dotyczy 87 inwestycji o łącznej wartości 3,5 mln zł. Główna część pomocy finansowej z SAPARD-u została skierowana do samorządów terytorialnych. Zawarto 69 umów na kwotę 31,8 mln zł (zaopatrzenie gospodarstw w wodę – 15 wniosków – 6,9 mln zł, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych 21 wniosków – 12,2 mln zł, drogi gminne i powiatowe 33 wnioski – 12,7 mln zł). Także na różnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich podpisano 47 umów na kwotę 5,5 mln zł.

Na zakończenie pragnę podkreślić, że rolnicy powiatu konińskiego wykazują duże zainteresowanie pomocą ze środków Unii Europejskiej. Jednak warunkiem dobrego wykorzystania tej pomocy jest dobra informacja i doradztwo. Biuro Powiatowe w Koninie zawsze służy takimi informacjami.

Dr Zofia Szalczyk
Dyrektor Wielkopolskiego
Oddziału ARiMR w Poznaniu

**Andrzej Pieklik,
Naczelnik
Wydziału
Architektury
i Budownictwa
Starostwa
Powiatowego
w Koninie.**

Standardy unijne określające warunki produkcji rolnej, wymagają od polskich gospodarstw dodatkowych przedsięwzięć. W sytuacji niskiej dochodowości naszego rolnictwa (a więc przy braku kapitału własnego rolników) szczególnego znaczenia nabiera więc możliwość skorzystania z działania 6 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Pomoc w ramach tego działania może być przyznana na wdrożenie wymaganych standardów w zakresie środowiska naturalnego, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i roślin, warunków utrzymania zwierząt i bezpieczeństwa pracy.

Jednym z najbardziej aktualnych tematów jest uruchomienie (najprawdopodobniej do końca br.) środków na „Wyposażenie

gospodarstwa w urzędzenia do składowania nawozów naturalnych” – standardu wspierającego właśnie w ramach Działania 6. O tym jakie wymagania należy spełnić, aby uzyskać dofinansowanie do kosztów wyposażenia gospodarstwa w w/w urzędzenia odpowie na łamach dzisiejszego „Kuriera” Andrzej Pieklik, naczelnik Wydziału Architektury i Budownictwa.

M.J.B. Większość inwestycji budowlanych w gospodarstwie rolnym wymaga pozwolenia na budowę. W myśl prawa budowlanego, jednak, pozwolenia na budowę nie wymagają obiekty gospodarcze związane z produkcją rolną i uzupełniające zabudowę zagrodową w ramach działki. O jakich konkretnie obiektach mówi Ustawa?

A.P. Zgodnie z ustawą Prawo budowlane pozwolenia na budowę nie wymaga budowa następujących obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i uzupełniających zabudowę zagrodową w ramach istniejącej działki siedliskowej:

- parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m, płyt do składowania obornika,
- szczelnych zbiorników na gnojówkę lub gnojowicę o pojemności do 25 m³,
- naziemnych silosów na materiały sypkie o pojemności do 30 m³ i wysokości nie większej niż 4,50 m,
- suszarni kontenerowych o powierzchni zabudowy do 21 m².

Jednakże budowa tych obiektów wymaga zgłoszenia w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego.

M.J.B. Jakie dokumenty należy złożyć w Wydziale Architektury i Budownictwa aby uzyskać pozwolenie na budowę płyty obornikowej i zbiornika na gnojowicę?

A.P. W przypadku wymaganego zgłoszenia (w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego) budowy płyty do składowania obornika i zbiornika na gnojowicę o pojemności do 25 m³, w zgłoszeniu należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót oraz termin rozpoczęcia robót. Ponadto do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele

budowlane oraz w zależności od potrzeb odpowiednie szkice lub rysunki.

Natomiast, w przypadku konieczności uzyskania pozwolenia na budowę, zbiornika na gnojowicę (np. o kubaturze obiektu o większej pojemności niż 25 m³) należy złożyć w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego wniosek o wydanie pozwolenia na budowę. Do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć:

- cztery egzemplarze projektu budowlanego, sporządzonego przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia budowlane,
- oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- decyzję wójta lub burmistrza o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeśli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu przestrzennym,
- decyzję starostwa powiatowego rozstrzygającą, że grunty przewidziane pod inwestycję stanowią grunty rolne.

M.J.B. Co trzeba uwzględnić podczas projektowania i budowy urządzeń do składowania nawozów naturalnych?

A.P. Podczas projektowania i budowy urządzeń do składowania nawozów naturalnych należy uwzględnić warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie oraz uwzględnić wymogi ochrony środowiska.

W szczególności płyty do składowania obornika powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne, zbiorniki na płynne odczepy zwierzęce powinny mieć dno i ściany nieprzepuszczalne, zbiorniki zamknięte powinny być szczelnie przykryte płytą zaopatrzoną w otwór wejściowy i wentylacyjny. Zamknięte i otwarte zbiorniki na płynne odczepy zwierzęce oraz płyty gnojowe powinny być projektowane i wykonywane w odpowiednich odległościach od po-

mieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, od magazynów środków spożywczych i obiektów przetwórstwa rolno-spożywczego, od granicy działki sąsiedniej, od budynków magazynowych, od silosów na zboże i pasze oraz na kiszonki. Konstrukcja otwartych zbiorników na płynne odczepy zwierzęce powinna zapewniać warunki ich użytkowania poprzez umożliwienie dojazdu oraz opróżnienia gromadzących się osadów, wykonanie spadków w dnie w kierunku komory czerpalnej gnojowicy, wykonanie spadków na zewnątrz dla odpływu wód opadowych.

M.J.B. Jaka jest wymagana powierzchnia płyt obornikowych i pojemność zbiorników na odczepy płynne oraz jakie parametry należy wziąć pod uwagę przy ich obliczaniu?

A.P. Przepisy warunków technicznych do ustawy Prawo budowlane nie ustalają zasad określania wymaganej wielkości powierzchni płyty obornikowej i pojemności zbiornika na odczepy płynne. Natomiast, wielkości te mogą być ustalane na podstawie doświadczeń praktyki rolniczej. I tak przyjmuje się wymaganą pojemność zbiornika w zależności od wielkości obsady zwierząt przy ściółkowym systemie utrzymania zwierząt 2-2,5 m³/1 DJP dla gnojówki i gnojowicy oraz powierzchnię płyty 2,5-3,5 m²/1 DJP dla obornika. Przy systemie bezściółkowym przyjmuje się pojemność zbiornika dla gnojowicy 7-10 m³/1 DJP.

M.J.B. Jakiej wielkości nakładów własnych będzie wymagać od rolnika wyposażenie gospodarstwa w płyty i zbiorniki wraz z infrastrukturą?

A.P. Inwestor ponosi koszty projektów budowlanych, a wsparcie finansowe obejmujące koszty inwestycyjne nie może przekroczyć 25.000 EURO rocznie na gospodarstwo. Szczegółowe informacje w tym zakresie można uzyskać w Starostwie Powiatowym w Koninie, Biurze Rolnictwa i Leśnictwa, tel. 243 02 40.

Serdecznie dziękuje za rozmowę

Z „Gościem Kuriera”,
Andrzejem Pieklikiem
rozmawiała Marta J. Bagrowska

Rolnik Koniński

□ Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej - Działanie 6 PROW

Cele programu

Głównym celem programu jest ułatwienie dostosowania gospodarstw rolnych do standardów UE w dziedzinie ochrony środowiska, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

Opis działania

Standardy określające warunki produkcji rolnej, wprowadzone w ramach dostosowań prawa polskiego do wymogów Unii Europejskiej wymagają od polskich gospodarstw dodatkowych przedsięwzięć. W związku z brakiem własnego kapitału inwestycyjnego rolników, konieczne jest udostępnienie gospodarstwom środków publicznych w celu ułatwienia im przeprowadzenia dostosowań niezbędnych z punktu widzenia prawa i interesu publicznego.

Pomoc finansowa (roczna płatność) powinna być wypłacona w okresie nie przekraczającym dwa lata, aczkolwiek okres dostosowania gospodarstwa rolnego będzie określony dla poszczególnego standardu. Zakres planowanych dostosowań do standardów UE musi zostać opisany przez wnioskodawcę wraz ze specyfikacją techniczną potwierdzoną, odpowiednio do rodzaju standardu, przez służby nadzoru weterynaryjnego lub służby doradztwa rolnego, które to stanowią potwierdzenie, że dana inwestycja jest niezbędna do osiągnięcia standardu.

Formy i wysokość wsparcia

Wsparcie to ma postać rocznej płatności obejmującej również koszty inwestycyjne, jeżeli inwestycja taka jest niezbędna do osiągnięcia standardu. Wsparcie finansowe w ramach tego działania nie może przekroczyć równowartości **25 000 EURO** rocznie na gospodarstwo. Wsparcie będzie wypłacane w postaci zryczałtowanej płatności opartej na kosztach standardowych, określających dla każdego przedsięwzięcia. W przypadku inwestycji realizowanych przez okres 2 lat – wsparcie będzie wypłacane w wysokości 50% płatności rocznie. Płatność nie uwzględnia kosztów operacyjnych dostosowania do standardów (np. kosztów projektów budowlanych).

Beneficjenci

Producent rolny.

Kryteria dostępu

Warunkiem przyznania prawa do pomocy w ramach dostosowania do standardów jest

przedłożenie przez beneficjenta wniosku o udzielenie pomocy finansowej wraz z wymaganymi dokumentami, w szczególności z projektem planowanego przedsięwzięcia. Wniosek ten powinien zawierać opis stanu wyjściowego w gospodarstwie. Projekt przedsięwzięcia powinien zostać opracowany w oparciu o wytyczne dotyczące zasad wykonania planowanego przedsięwzięcia oraz potwierdzony odpowiednio do rodzaju standardu, przez służby nadzoru weterynaryjnego lub służby doradztwa. Jeśli wymagają tego przepisy prawne, wnioskodawca powinien załączyć do wniosku pozwolenie na budowę lub zgłoszenie.

Beneficjent, który uzyskał decyzję o udzieleniu wsparcia na Dostosowanie do standardów Unii Europejskiej w ramach Działania 6 Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich, nie może skorzystać ze wsparcia finansowego przewidzianego w Działaniu 1 Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwoju obszarów wiejskich* pt. „Inwestycje w gospodarstwach” ani z innego wsparcia ze środków publicznych **na tę samą inwestycję**.

Pomoc w ramach niniejszego działania może być przyznana, jeżeli spełnione zostaną wszystkie określone poniżej warunki:

1. Wnioskodawca realizuje przedsięwzięcie związane z dostosowaniem warunków produkcji rolniczej do standardów UE w ramach jednego lub kilku rodzajów pomocy opisanymi w Działaniu 6.
2. Gospodarstwo, którego dotyczy określony standard jest żywotne pod względem ekonomicznym lub osiągnie żywotność ekonomiczną z końcem okresu otrzymania wsparcia.
3. Pomoc może być przyznana gospodarstwom, które utrzymują co najmniej 5 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) zwierząt.
4. Pomoc może być przyznana, jeśli w gospodarstwie utrzymywana jest taka obsada zwierząt, przy której produkcja azotu w nawozach naturalnych wynosi mniej niż 170 kg/ha.

Wdrożenie

Wniosek wypełniony przez rolnika, powinien zostać potwierdzony przez wykwalifikowanego doradcę rolnego lub Powiatowego Lekarza Weterynarii. Wniosek wraz z załącznikami będzie składany w biurze powiatowym agencji płatniczej przez cały rok. Wniosek zawiera między innymi główne założenia przedsięwzięcia dostosowującego gospodarstwo rol-

ne o standardów wspólnotowych oraz projekt architektoniczny (jeżeli dotyczy). Wniosek powinien zawierać opis stanu wyjściowego gospodarstwa, zakresu zamierzonych przedsięwzięć i stanu docelowego wraz z planem finansowym.

Wymaganymi załącznikami do wniosku są:

- zaświadczenie od wójta/burmistrza o nie zaleganiu z podatkiem rolnym;
- projekt przedsięwzięcia;
- pozwolenie na budowę/zgłoszenie budowlane (jeśli dotyczy);
- pozwolenie zintegrowane (jeśli dotyczy).

Rodzaje standardów:

a) Wyposażenie gospodarstw rolnych w urządzenia do przechowywania nawozów naturalnych

Naturalne nawozy zwierzęce takie jak: gnojówka, gnojowica czy obornik są dużym źródłem zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Zagrożenie dla środowiska związane ze składowaniem odchodów zwierzęcych powstaje głównie z powodu strat azotu z powodu nieszczelnych zbiorników do przechowywania nawozów (przemieszczanie się związków azotu do środowiska glebowego, a następnie do wód gruntowych i cieków wodnych pogarsza jakość wody). Zjawisko to nie zostanie zahamowane bez podjęcia odpowiednich inwestycji w gospodarstwach rolnych oraz przestrzegania przez rolników tzw. „kodeksu dobrej praktyki rolniczej” (który nakłada m.in. obowiązek przechowywania nawozów naturalnych w pomieszczeniach inwentarskich lub na nieprzepuszczalnych płytach). Każda budowa związana z gospodarką odpadami z produkcji zwierzęcej musi spełnić podstawowe wymogi środowiskowe.

Dofinansowaniu będą podlegać koszty wyposażenia gospodarstwa w płyty gnojowe i zbiorniki na gnojówkę i gnojowicę wraz z infrastrukturą (budowa, przebudowa lub modernizacja urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych w postaci stałej – płyty obornikowe; budowa, przebudowa lub modernizacja urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych w postaci płynnej przez okres co najmniej 4 miesięcy).

Dostosowanie do standardu powinno zostać wykonane w ciągu 12 lub 24 miesięcy (okres będzie ustanowiony dla poszczególnych wniosków na podstawie zakresu projektu i kosztów jego realizacji) od dnia wydania decyzji przyznanej pomocy.

Inne inwestycje niż wymienione powyżej, jak również kompleksowe inwestycje zawierające urządzenia do przechowywania nawozów naturalnych (jako jeden z kilku elementów) kwalifikowane są do wsparcia w ramach Działania Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i Modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich* pt. „Inwestycje w gospodarstwach”.

Zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniach, pojemność wymagana dla urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych, powinna umożliwiać ich przechowywanie przez okres 4 miesięcy, a zgodnie z programami działań na Obszarach szczególnie Narażonych – pojemność ta powinna wystarczać na okres 6 miesięcy.

Wymagana pojemność urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych w przeliczeniu na 1 DJP

Rodzaj utrzymania zwierząt	Pojemność wymagana na OSN (na 6 m-cy)	Pojemność wymagana na pozostałych obszarach (na 4 m-ce)
System ściółkowy	2,5 m³/1 DJP dla gnojówki i gnojowicy 3,5 m³/1 DJP dla obornika	2 m²/1 DJP dla gnojówki i gnojowicy 2,5 m²/1 DJP dla obornika
System bezściółkowy	10 m³/1 DJP dla gnojowicy	7 m³/1 DJP dla gnojownicy

Dane: Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, IUNG, Pławy 2002r.

Współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na Duże Jednostki Przeliczeniowe inwentarza (DJP)

Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczenia sztuk rzeczywistych na DJP
Ogiery	1,2
Klacz, wałachy	1,2
Żrebaki powyżej 2 lat	1
Żrebaki powyżej 1 roku	0,8
Żrebaki od 1/2 do 1 roku	0,5
Żrebaki do 1/2 roku	0,3
Buhaje	1,4
Krowy	1
Jałówki cielne	1
Jałówki powyżej 1 roku	0,8
Jałówki od 1/2 do 1 roku	0,3
Cielęta do 1/2 roku	0,15
Knury	0,3
Maciory	0,3
Warchlaki 2-4 miesiące	0,1
Prosięta do 2 miesięcy	0,02
Tuczniaki	0,25
Bekony	0,2
Tryki powyżej 1 i 1/2 roku	0,12
Matki powyżej 1 i 1/2 roku	0,1
Jagnięta do 3 i 1/2 miesięcy	0,05
Jarlaki tryczki	0,08
Jarlaki maciory	0,1
Lisy, jenoty	0,04
Norki, tchórze	0,025
Kury, kaczki	0,004
Gęsi	0,008
Indyk	0,024
Gołębie	0,002
Psy	0,05
Króliki	0,007
Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg, z wyłączeniem ryb	1

Płatności w zależności od wielkości gospodarstwa w przeliczeniu na DJP w zakresie wyposażenia gospodarstwa w urządzenia do składowania nawozów naturalnych.

Płyty obornikowe (wielkość w m ²) do :	Koszt na m ² w PLN
35	217
52,5	215
70	204
87,5	192
105	177
122,5	173
140	170
157,5	165
175	162
192	160
210 i więcej	157
Nieprzepuszczalne zbiorniki na gnojówkę i gnojowicę, kryte (wielkość w m ³) do:	Koszt na m ³ w PLN
30	680
45	667
60	641
75	605
90	574
Nieprzepuszczalne zbiorniki na gnojówkę, częściowo zagłębione, otwarte (wielkość m ³) do:	Koszt na m ³ w PLN
110	308
165	298
220	249
275	239
330	227
385	217
440	201
495	198
550	193
605	184
660	180
715	180
770	180
825	180
880 i więcej	180

b) Dostosowanie gospodarstw produkujących mleko do standardu UE pod względem zdrowia publicznego

Modernizacja gospodarstw mleczarskich do wymogów weterynaryjnych wynika z braku odpowiednio dostosowanych pomieszczeń do udoju mleka oraz infrastruktury do dojenia. Konieczne jest wyposażenie gospodarstw w łatwo zmywalne ściany i podłogi, dojarki przewodowe, hale udojowe, schładzalniki do mleka, umywalkę z podgrzewaczem do wody, ujęcie wody w gospodarstwie.

Dostosowanie do standardów powinno zostać wykonane w ciągu 12 lub 24 miesięcy od daty wydania decyzji administracyjnej przyznającej pomoc (okres będzie ustanowiony dla poszczególnych wniosków na podstawie zakresu projektu i kosztów jego realizacji).

Wsparcie dla dostosowania do tego standardu mogą otrzymać gospodarstwa rolne utrzymujące do 30 krów, które otrzymały zlecenie dostosowania od służb nadzoru weterynaryjnego, a dostosowanie dotyczy wyłącznie istniejących już budynków.

Dotowaniu podlegają następujące wydatki, w celu poprawy warunków higieny produkcji mleka, pod kątem zdrowia publicznego:

- Podłogi i ściany w pomieszczeniach, w których prowadzony jest udój lub na stanowiskach udojowych (powierzchnie nieprzepuszczalne i łatwo zmywalne);
- Ściany i podłogi w pomieszczeniach, w których przechowywane jest mleko surowe (powierzchnie gładkie i łatwo zmywalne);
- Nowoczesne systemy udojowe (dojarki);
- Schładzarki do mleka: otwarte i zamknięte;
- Umywalka z podgrzewaczem wody;
- Ujęcie wody.

Inne inwestycje, dostosowujące gospodarstwo do standardów UE niż opisane powyżej: inwestycje w gospodarstwie utrzymującym więcej niż 30 krów lub inwestycje związane są z rozpoczęciem lub zwiększeniem produkcji, kwalifikowane są do wsparcia w ramach Działania Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich* Pt. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”.

c) Dostosowanie ferm kur niosek do standardu UE pod względem dobrostanu zwierząt.

Modernizacja ferm kurzych jest wynikiem problemów dotyczących utrzymania zwierząt w zbyt małych klatkach i konieczności zapewnienia odpowiednich parametrów tych klatek.

Dostosowanie do standardu powinno zostać wykonane w ciągu 8 miesięcy od daty

Płatność w zależności od wielkości gospodarstwa w przeliczeniu na DJP w zakresie dostosowań gospodarstw produkujących mleko

Cel Standardu UE – zdrowie publiczne (wymogi weterynaryjne) PLN/na stanowisko	
Dostosowanie obory	350
PLN/sztukę	
Schładzalnik mleka 800l	17 000
Dojarka bańkowa	6 000
Umywalka z podgrzewaczem do wody	500
Ujęcie wody	6 000

Płatności w zależności od wielkości gospodarstwa w przeliczeniu na stanowisko w zakresie dostosowań ferm kur niosek

Cel standardu UE – dobrostan zwierząt	
Rodzaj przedsięwzięcia	Wysokość wsparcia PLN/klatkę
Zmodernizowanie klatek wraz z wyposażeniem	16
Zakup klatek wraz z wyposażeniem	16

wydania decyzji administracyjnej przyznającej pomoc.

W odniesieniu do dostosowania ferm kur niosek o pomoc mogą ubiegać się producenci rolni, którzy znaleźli się w wykazie ferm (44 fermy), których Komisja Europejska przyznała okres przejściowy na użytkowanie posiadanych klatek bateryjnych do 31 grudnia 2009r. Inwestycje w gospodarstwach rolnych (fermach kurzych), które nie znajdują się na tej liście kwalifikowane są do wsparcia w ra-

mach Działania Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich* pt. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”.

Beneficjentom jest udzielana pomoc finansowa polegająca na dofinansowaniu kosztów modernizacji gospodarstw rolnych specjalizujących się w produkcji jaj konsumpcyjnych (fermy kurze).

Bożena Frankowska

Komunikaty/ Ogłoszenia

Rusza policealna szkoła dla dorosłych w zawodzie technik - rolnik.

Zespół Szkół Ekonomiczno - Usługowych w Żychlinie prowadzi nabór do 2-letniej policealnej szkoły dla dorosłych w zawodzie technik-rolnik.

Szkoła jest bezpłatna, a uprawnienia honorowane są w dotacjach programów strukturalnych Unii Europejskiej.

Nauka rozpoczyna się od lutego 2005 roku. Wymagane dokumenty: podanie, świadectwo ukończenia szkoły średniej, orzeczenie lekarskie, 4 zdjęcia.

Ww. dokumenty należy składać w sekretariacie Zespołu Szkół Ekonomicznych w Żychlinie. Szczegółowe informacje w tej sprawie uzyskają Państwo również pod numerem telefonu (063) 244-25-53 lub 244-26-63.

Henryk Janasek
Dyrektor ZSEU w Żychlinie

□ „...o dążeniach do sprawiedliwej globalizacji”

19 października, na zaproszenie Ministra Polityki Społecznej Krzysztofa Patera, Starosta Elżbieta Streker – Dembińska, jako jedyny reprezentant samorządów powiatowych, wzięła udział w konferencji „Reforma państwa opiekuńczego: Wizja dla Polski, dążenie Międzynarodowej Organizacji Pracy do sprawiedliwej globalizacji”. Uroczyste otwarcie konferencji dokonał Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski.

Następnie zabrał głos gość specjalny - Dyrektor Generalny Międzynarodowej Organizacji Pracy Juan Somavía, W swoim wystąpieniu nt „Dobra praca i szeroki dostęp do zatrudnienia w gospodarce globalnej”, Dyrektor Somavía zwrócił uwagę na wyzwania i szanse, jakie niesie ze sobą nieuchronny proces globalizacji, oraz że podstawą do rozwiązania, rodzących się na tym tle problemów winny być polityki lokalne, sprawiedliwość i uczciwość a także dobra, przynosząca zyski pracownikom i pracodawcom, praca.

Organizator spotkania, Minister Krzysztof Pater podkreślił, że każde państwo powinno wyrażać priorytety społeczne, i że zadaniem elit politycznych jest te priorytety wyznaczyć i przekonać do nich społeczeństwo. Za niezbędny element budowania ładu społecznego, uznał natomiast mądre ukierunkowanie wydatków publicznych na szeroko rozumianą sferę społeczną.

Na pytania: jakie powinno być współczesne „państwo opiekuńcze” i jak do jego realizacji w Polsce doprowadzić?, usiłowali także znaleźć odpowiedź: Michał Boni, współpracownik Centrum Analiz Społeczno – Ekonomicznych w Warszawie, Anna Bańkowska, Przewodnicząca Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, Witold Orłowski, doradca Prezydenta RP, Ryszard Petru, główny ekonomista BPH, Tadeusz Cymański, członek Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, Jacek Zakowski, dziennikarz, kierownik katedry Dziennikarstwa Collegium Civitas, Barbara Labuda Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Janusz Czapiński, profesor Wydziału Psychologii UW, Józef Niemiec, Sekretarz Europejskiej Konfederacji Związków zawodowych, Henryka Bochniarz, Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych, Janina Paradowska, publicystka „Polityki”.

Dzięki wyjątkowej aktywności uczestników konferencji, stała się ona efektywną debatą nad rolą państwa opiekuńczego w warunkach polskich.

Podczas spotkania zrodziła się także idea ustanowienia międzynarodowej nagrody im. Jacka Kuronia, przyznawanej za osiągnięcia w dziedzinie społecznej pod patronatem Międzynarodowej Organizacji Pracy, za zgodą obecnej na imprezie Pani Danuty Kuroń.

Marta J. Bagrowska

□ .....rejestracja pojazdów w Starostwie zdaje egzamin

W związku z uwagami i wątpliwościami co do zasadności organizacji i rejestracji pojazdów w siedzibie Starostwa w miejsce dotychczasowych 14 punktów gminnych przedsta-

wiamy informację po miesiącu tej działalności w nowej formie organizacyjnej.

Zmiana w obsłudze kierowców w zakresie rejestracji pojazdów w naszym powiecie nastąpiła w dniu 14 września br. Zamiast czterech punktów rejestracji pojazdów w gminach zostało zorganizowany jeden punkt w siedzibie Starostwa Powiatowego w Koninie.

Ta zasadnicza zmiana organizacyjna została podyktowana przede wszystkim wprowadzoną w całym kraju Centralną Ewidencją Pojazdów i Kierowców (CEPiK), która ma na celu w znaczącym stopniu przyczynić się do uporządkowania informacji o kierowcach i pojazdach, poprawić bezpieczeństwo transakcji kupna i sprzedaży pojazdów oraz lepiej kontrolować ubezpieczenia komunikacyjne.

To przedsięwzięcie wymagało od Powiatu bardzo dużego wysiłku finansowego i organi-

„Na sali obsługi panuje ład i porządek”

zacyjnego. Z czysto technicznych względów nie było możliwe utrzymanie punktów rejestracyjnych we wszystkich 14 gminach. Utrzymanie kilku zbiorczych punktów (2-3) pociągnęłoby znaczny koszt przystosowania ich do wymogów stawianych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i późniejsze wysokie koszty ich użytkowania.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji planując CEPiK przyjęło, że takie punkty będą organizowane po jednym w każdym powiecie i tak skalkulowało koszty ich wyposażenia w specjalistyczny sprzęt, finansowany przez resort.

Do obsługi interesantów w zakresie rejestracji pojazdów zorganizowano w naszym Starostwie 12 stanowisk pracy, w tym: 2 stanowiska zajmują się informacją klientów i weryfikacją dokumentów, 8 stanowisk prowadzi wyłącznie rejestrację pojazdów, 1 stanowisko wydaje nowe i zatrzymane dowody rejestracyjne i 1 stanowisko potwierdza dane pojazdów dla innych organów.

Można też zgłaszać rejestracje pojazdów telefonicznie (telefon Nr 243 03 31) umawiając się na konkretny dzień.

W ciągu miesiąca pracy w nowym systemie: - wysłano do Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie zamówienia na personalizację 2619 dowodów rejestracyjnych oraz wydrukowanie 1334 kart pojazdu, - wydano 1226 pozwoleń czasowych poprzedzonych przyjęciem wniosku, sprawdze-

nem i kserowaniem dokumentów, wydaniem decyzji o czasowej rejestracji, karty informacyjnej pojazdu i tablic rejestracyjnych oraz założeniem teczek akt pojazdu,

- wydano 2059 decyzji o stałej rejestracji pojazdu,
- wydano 17 decyzji o nadaniu cech identyfikacyjnych pojazdów,
- wydano 125 zatrzymanych dowodów rejestracyjnych po ustaniu przyczyny ich zatrzymania,
- wydano 35 decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu na stałe (złomowanie, kradzież),
- potwierdzono 230 danych pojazdu sprzedanego do innego organu,
- wysłano 158 zawiadomień do innego organu o zarejestrowaniu pojazdu w naszym powiecie,
- przyjęto 245 wniosków o wydanie nowych

dowodów rejestracyjnych z tytułu wymiany, zmiany danych, utraty, zniszczenia,

- przyjęto 373 zawiadomień o sprzedaży,
- przyjęto 174 zatrzymanych dowodów rejestracyjnych przez policję i inspekcję transportu drogowego.

Wszystkie te i inne czynności wykonano przy jednoczesnym porządkowaniu i archiwizowaniu dokumentów przyjętych z gmin oraz przeniesienia archiwum akt kierowców.

Przyjęty system organizacyjny pozwala uniknąć wyczekiwania klientów w

wielogodzinnych kolejkach. Odpowiednio przygotowane stanowiska obsługi interesantów oraz doświadczona i zdyscyplinowana kadra całego Wydziału Komunikacji pozwalają obsługiwać klientów w sposób bardzo sprawny i fachowy, bez stresu i zdenerwowania.

Z danych uzyskanych w Ministerstwie Infrastruktury wynika, iż jedno stanowisko komputerowe winno rejestrować dziennie 6,9 pojazdów. W naszym Starostwie wskaźnik ten wynosi 7,5.

W ciągu tego miesiąca nie zanotowaliśmy ani jednej skargi na działalność Wydziału Komunikacji a często słyszymy wiele pochlebnych uwag.

W ramach prac organizacyjnych zmieniono też w Starostwie miejsce obsługi interesantów w zakresie praw jazdy przenosząc je z 3 piętra na parter do znacznie większego pomieszczenia, co usprawniło i zwiększyło komfort obsługi.

Cała operacja tych wszystkich zmian organizacyjnych wymagała współdziałania i współpracy wielu służb i osób.

Chcemy tą drogą, jeszcze raz podziękować Burmistrzom i Wójtom miast i gmin powiatu konińskiego, za właściwe zrozumienie naszych działań, za sześcioletnią współpracę oraz za pomoc przy przenoszeniu punktów rejestracji pojazdów do Starostwa.

Stanisław Bielik
wicestarosta koniński

□ w ramach współpracy zagranicznej

W dniach **9 – 13 września br.**, w ramach realizacji projektu Town Twinning, we włoskiej miejscowości Cigole, odbyła się międzynarodowa konferencja nt: „Wpływ turystyki wiejskiej na zatrudnienie i gospodarkę miejską: porównanie doświadczeń w Nowej Europie”.

Wicestarosta Stanisław Bielik podczas podpisywania porozumienia

Organizatorzy – Gmina Cigole i Fundacja Pianura Bresciana – zaprosili do udziału w projekcie przedstawicieli z 9 krajów Unii Europejskiej (Czech, Estonii, Szwecji, Francji, Portugalii, Hiszpanii, Szkocji, Węgier i Polski) oraz gminy Manerbio i Orzinuovi (Prowincja Brescia we Włoszech). W konferencji uczestniczyli także reprezentanci władz regionu Lombardia, prowincji Brescia, gminy Leno oraz przedstawiciele organizacji zajmujących się wspieraniem rozwoju lokalnego w regionie. Powiat koniński w Cigole reprezentowali Wicestarosta Koniński Stanisław Bielik oraz pracownik Wydziału Promocji i Informacji Ewelina Rapela.

W czasie trwania konferencji partnerzy projektu zaprezentowali swoje doświadczenia związane z wpływem turystyki na lokalną gospodarkę, podzieliли się wiedzą o tym, jak odnawiać i promować swoje najbliższe otoczenie oraz jak wykorzystywać do tego celu programy i fundusze Unii Europejskiej.

Organizatorzy zaproponowali uczestnikom bardzo ciekawy program. Każdego dnia, po zakończeniu części seminaryjnej, zagraniczni goście zwiedzali miejsca będące świadectwem niezwykłej historii Pianura Bresciana, m.in. Muzeum Archeologiczne i Ratusz w Manerbio, Zamek w Orzinuovi, Pałac w Cigole (siedzibę Fundacji), Młyn z XV wieku czy twierdzę w Soncino. Uczestnicy konferencji spotkali się także z przedstawicielami władz gmin Manerbio i Orzinuovi oraz regionu Lombardia. Mieli również okazję skosztować specjalów lokalnej kuchni.

Na zakończenie spotkania wszyscy uczestnicy projektu podpisali porozumienie, mające stworzyć podstawy do dalszej współpracy w zakresie turystyki wiejskiej i rozwoju społeczności lokalnych. Pierwszym działaniem zmierzającym do realizacji postanowień porozumienia jest stworzenie strony internetowej www.ruraltwinning.org, która ma stać się narzędziem koordynacji przyszłych wspólnych inicjatyw partnerów uczestniczących w projekcie Town Twinning.

Kontynuując nawiązaną współpracę, powiat koniński zgłosił swój akces do programu Culture 2000 jako uczestnik – obserwator realizacji wspólnego projektu „Playing with History”.

Ewelina Rapela

Na zaproszenie Starosty dr Lutz-Reinera Senglauba, w dniach **13 – 15 października**, z wizytą studyjną przebywała w powiecie Ilm delegacja pracowników Sta-

rostwa i powiatowych jednostek organizacyjnych, w składzie: Radzisław Kozłowski – Skarbnik Powiatu, Stanisława Smorąg – Naczelnik Wydziału Zarządzania, Elżbieta Sroczyńska – Dyrektor PCPR, Wiesława Matusiak – Dyrektor PUP i Janusz Stachurski – Dyrektor ZDP. Celem wizyty było zapoznanie się z niemieckimi doświadczeniami w zakresie przygotowania aplikacji o przyznanie środków pomocowych z funduszy unijnych, monitorowania realizacji projektów oraz ich rozliczanie.

Delegacja powiatu konińskiego uczestniczyła w wykładach poświęconych ogólnym założeniom i celom funduszy strukturalnych oraz zarządzaniu funduszami na poziomie regionu.

Niemiecka praktyka w zakresie zorganizowania procesu pozyskania funduszy na realizację projektów wygląda zupełnie inaczej niż w Polsce.

W Turynii funkcjonują specjalne instytucje powołane do realizacji określonych zadań związanych z funduszami strukturalnymi. Podstawowa sieć instytucjonalna obejmuje:

- Bank, który zapewnia kompleksową obsługę dla inwestorów publicznych, oferując szerokie doradztwo i pomoc w obsłudze funduszy oraz różnorodne formy kredytów i pożyczek;
- Instytucję o charakterze marketingowym, zajmującą się aktywizacją i rozwojem regionu poprzez prowadzoną działalność promocyjną i szeroką współpracę z centrami biznesu.
- Instytucję doradczą, świadczącą usługi w zakresie możliwych form wsparcia. Osoby pracujące w tej instytucji specjalizują się w określonych funduszach i programach pomocowych.
- Instytucję koncentrującą się na planowaniu i realizacji projektu od strony pomocy technologicznej i zapewnienia właściwej infrastruktury.

Natomiast realizacją projektów na poziomie podstawowych jednostek samorządu terytorialnego zajmują się Biura ds. UE, zorganizowane poza strukturami samorządów, które zarządzają projektem, zabiegają o środki z UE na sfinansowanie inwestycji w gminie/ powiecie, utrzymują kontakty i współpracę z instytucjami UE oraz wykorzystują doświadczenie

i wiedzę praktyczną w pisaniu projektów.

Uczestnicy delegacji zwiedzili Arnstadt oraz jedną z inwestycji zrealizowanych przy udziale środków z funduszy strukturalnych. Był to projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej - system grzewczy wykorzystujący wióry drzewne w szkolnym kompleksie w Doernfeld.

Stanisława Smorąg

□ „Szkoła z klasą” w powiecie konińskim

„Szkoła z klasą” jest akcją społeczną dla szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich. Promuje ona zasady wspierające nowoczesną, efektywną edukację, podnoszące jej poziom. Program przygotowała „Gazeta Wyborcza”, fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz portal Gazeta.pl. Honorowy patronat objął prezydent RP Aleksander Kwaśniewski.

Program, to sześć głównych zasad dobrej, mądrej, przyjaznej uczniom, nauczycielom i rodzicom szkoły: 1. Szkoła dobrze uczy każdego, 2. Szkoła ocenia sprawiedliwie, 3. Szkoła uczy myśleć i rozumieć świat, 4. Szkoła rozwija społecznie, uczy wrażliwości, 5. Szkoła pomaga wierzyć w siebie, tworzy dobry klimat, 6. Szkoła przygotowuje do przyszłości.

W ramach tego programu ZSE-U realizowała następujące zadania: jak wychowywać ludzi z pasją, jak lepiej informować o ocenianiu, festiwal nauki, praca dla innych, szkoła bez nałogów, więcej kultury.

Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Żyčlinie otrzymał tytuł „Szkoły z klasą”.

12 października 2004 roku w Sali Kolumnowej Pałacu Prezydenckiego odbyło się uroczyste podsumowanie II edycji akcji „Szkoła z klasą” z udziałem Prezydenta RP, na którym ZSE-U reprezentowali: dyrektor Henryk Janasek i przewodnicząca Samorządu Uczniowskiego, Karolina Ostrowska.

Żaneta Śledzińska

Szlakiem zabytków, legend i przypowieści – gmina Skulsk

Po wizycie w Wierzbinku, kolejnym przystankiem naszej wędrowki szlakiem zabytków, legend i przypowieści po powiecie konińskim jest gmina Skulsk. Każdy miłośnik kulturoznawstwa znajdzie tu coś interesującego dla siebie.

Niebywale ciekawa, a zatem i warta głębszego poznania jest historia gminy, w szczególności legenda związana z etymologią nazwy Skulsk. Liczne źródła podają, że nazwa Skulsk prawdopodobnie nawiązuje do charakteru zabudowy osady, która ze względu na ograniczoną powierzchnię półwyspu (wyspy) była bardzo zwarta (skulona).

Według legendy, natomiast, nazwa osady pochodzi z czasów Bolesława Chrobrego, który raz pewnego, w drodze powrotnej z Kruszwicy, zatrzymał się w tutejszych lasach na polowanie. Wtedy też, towarzyszący królowi myśliwi stali się świadkami cudu – ujrzeli Matkę Boską. Niezwykłe było też zachowanie psów, które na czas trwania cudownego objawienia, zbiegły się i zaczęły skomleć. Na pamiątkę tego wydarzenia, król rozkazał wybudować w tym miejscu kaplicę, wokół której później powstała osada. Pierwotna nazwa Skomsk wzięła więc początek od skomlących psów, z czasem jednak została zmieniona na obecną. W dawnych dokumentach możemy się spotkać także z nazwą Skulsko.

Nie sposób, nie wspomnieć o początkach, wywodzącej się z tego regionu, kultury ochweśnickiej. Sięgając do wieku XIX – tego, odnajdziemy źródła potwierdzające, że Skulsk był znanym ośrodkiem produkcji popularnych obrazów religijnych. Malowidła te rozprowadzane były głównie na terenie Wschodniej części Królestwa Polskiego i na Białorusi. W drugiej połowie XIX – tego wieku sprzedaż obrazów zmalała, co zmusiło skulskich „ochweśników” (tak nazywano handlarzy tych obrazów) do sprzedaży fabrycznie powielanych wizerunków świętych i różnego rodzaju dewocjonaliów. Handlarze ci, posługiwali się własnym specyficznym żargonem, który powszechnie nazywany był „kminą ochweśnicką”. Liczył on ponad 700 słów, zapożyczonych z polskich żargonów dziadowskich oraz języków obcych: niemieckiego, ruskiego, greckiego i łacińskiego. Oto kilka jego przykładów: ojciec – jarus, matka – jaruska, dziewczyna – karyga, chłopiec – skiciu, włosy – kundlasy, nos – klukaszczyk, usta – truja, krowa – wielbrzycha, koń – chołot, kura – drapicha, gęś – jagata, jeść – troić, spać – kimać, mówić – kminić, język – kmina, obraz – ochwes, dzieci – swendry, czytać – szlirować, pisać – grypsować, pieniądze – szafirki. Gwarą ochweśnicką zaczęli się później posługiwać także handlarze ze Ślesina.

O historii gminy Skulsk, najlepiej świadczą cieszące oczy współczesnych zabytki.

Najcenniejszym zabytkiem Skulska jest mурowany **Kościół Narodzenia Najświętszej Marii Panny i św. Józefa – Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej**, którego budowę rozpoczęła w 1804 roku ks. Sebastian Kaszyński. Konsekracja kościoła odbyła się 7.09.1810 r. W latach 1881 – 1893 kościół został przebudowany. W późnobarokowym ołtarzu głównym znajduje się gotycka rzeźba Pieta Boskiej Bolesnej z ok. 1420 roku reprezentująca szkołę dołmośląską.

W XVI w. w Skulsku rozwinął się kult Marii Dziewicy, dzięki czemu, miejscowość ta stała się miejscem licznych pielgrzymek, w którym do dziś odwiedzający składają ofiary przed figurą Matki Bożej.

Cenną pamiątką historyczną o znaczeniu sakralnym jest także gotycki **kościół parafialny p.w. św. Stanisława BM w Warzymowie** – położony na wysokiej skarpcie, wzniesiony w XV wieku. W wieku XIX, przejściowo użytkowany jako spichlerz. W trzech ostrołukowych blendach szczytu wschodniego znajdują się drewniane rzeźby Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty z XVII – XVIII w. oraz ludowy krucyfiks. Wewnątrz rokokowa ambona z 1767 roku.

Kierując się w stronę jezior skulskich, warto odwiedzić **Zespół Pałacowy w Lisewie**. W jego skład wchodzi: pałac z drugiej połowy XIX wieku, kostnica mурowana z przełomu XIX i XX wieku, park krajobrazowy z drugiej połowy XIX wieku i spichlerz postawiony w latach 1832 – 1860.

Materiały źródłowe: Piotr Malusiński „Ziemia Konińska” – przewodnik turystyczny, Konin 2002; „Województwo Konińskie” – szkieł monograficzny, Poznań 1983; Katarzyna Wypychowska, Marta J. Bagrowska Zdjęcia: Lidia Cichońska, Ryszard, Formanek

Na tym nie kończy się dorobek kulturowy gminy Skulsk, wskazane przez nas zabytki stanowią jedynie zachętę do bliższego poznania świetności historycznej tego regionu. Ale o tym najlepiej przekonają się Państwo odwiedzając te strony.

Kurier
Biuletyn Powiatu Konińskiego powiatowy

Redakcja: Wydział Promocji i Informacji
62-510 Konin, al. 1 Maja 9, tel. (063) 243 02 24
www.powiat.konin.pl, e-mail: powiat@powiat.konin.pl

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Koninie
62-510 Konin, al. 1 Maja 9, tel. (063) 243 02 20, tel./fax (063) 243 02 01
www.powiat.konin.pl, www.bip.powiat.konin.pl, e-mail: powiat@powiat.konin.pl
ze zbiorów Starostwa.

Zdjęcia: 2000 egzemplarzy

Nakład: Drukarnia Wydawnicza TRANS – DRUK
62-590 Golina, Kraśnica Kol. 84, tel./fax (063) 245 83 31,
www.transdruk.pl, e-mail: transdruk@transdruk.pl